

2. Липич Л. Г. Підходи до визначення поняття стратегія / Л. Г. Липич, Н. О. Грицюк // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 8. – С. 131–134.
3. Методичні підходи до формування стратегії ефективного розвитку підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.managerhelp.org/hoks-288-4.html>
4. Сімонова В.С. Підходи до визначення поняття «конкурентний потенціал» та його роль у формуванні конкурентоспроможності підприємства / В. С. Сімонова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 6. – С. 194–197.
5. Юданов А. Типы конкурентной стратегии: «биологический» подход к классификации компаний / А. Юданов // Мировая экономика и международные отношения. – 1996. – № 10. – С. 51–65.

К. е. н. Сербіненко Т. І.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

На сьогоднішній день ефективність діяльності вітчизняних підприємств визначається їхньою здатністю швидко, своєчасно та в повному обсязі відповідати за власними короткостроковими зобов'язаннями перед контрагентами, що в свою чергу залежить від ефективності управління ліквідністю підприємства.

Проблемам управління ліквідністю підприємства присвятили свої наукові роботи Мамонтова Н. А., Іщук О. С., Парасій-Вергуненко І. М., Соколова Е., Чернявська Г., Фещенко О. П. та інші.

Метою роботи є дослідження шляхів удосконалення управління ліквідністю підприємства.

Ліквідність – це здатність підприємства швидко перетворювати свої активи на грошові кошти без втрати (або з мінімальною втратою) їхньої ринкової вартості з метою своєчасного виконання своїх зобов'язань [4]. У табл. 1 наведено фактори впливу на ліквідність підприємства.

Оцінити ліквідність підприємства у процесі фінансового аналізу дають змогу коефіцієнти ліквідності, до яких належать [2]:

- коефіцієнт абсолютної ліквідності;
- коефіцієнт швидкої ліквідності;
- коефіцієнт загальної ліквідності.

Таблиця 1. Фактори впливу на ліквідність підприємства

Фактори, що впливають на збільшення ліквідності	Фактори, що впливають на зменшення ліквідності
1. Одержання довгострокового кредиту	1. Погашення довгострокових позик
2. Інвестування капіталу	2. Грошові виплати
3. Прибутки	3. Збитки
4. Амортизаційні відрахування	4. Використання резервних фондів
5. Скорочення дебіторської заборгованості	5. Інвестиції в основні засоби
6. Скорочення запасів	6. Збільшення дебіторської заборгованості
7. Повернення наданих позик	7. Погашення короткострокових кредитів

Проведемо розрахунок коефіцієнтів ліквідності ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго» за алгоритмом, наведеним у статті Фещенко О. П., після запровадження НП(С)БО 1 у 2013 році.

В табл. 2 наведено динаміку показників ліквідності ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго» у 2014–2016 рр.

Таблиця 2. Динаміка показників ліквідності ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго»

Показник	Нормативне значення	Значення коефіцієнту			Абсолютне відхилення		
		2014	2015	2016	2015 2014	2016 2015	2016 2014
1. Коефіцієнт загальної ліквідності	[1,5 ; 2,5], але не менше 1,0	1,99	1,23	0,68	-0,76	-0,55	-1,31
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	> 0,6	1,54	1,12	0,55	-0,42	-0,57	-0,99
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	> 0,2...0,3	0,90	0,36	0,01	-0,54	-0,35	-0,89
4. Чистий оборотний капітал, млрд грн	> 0,0	1,71	0,89	-1,67	-0,82	-2,55	-3,37

Значення коефіцієнта загальної ліквідності протягом 2014–2015 рр. перевищує норматив, тому можна сказати, що підприємство володіє значним обсягом вільних ресурсів, які сформувалися завдяки власним джерелам. Однак у 2016 р. можна стверджувати зворотнє: підприємство не має достатнього обсягу вільних ресурсів, що негативно впливає на фінансову діяльність підприємства [1].

За коефіцієнтом швидкої ліквідності підприємство у 2014–2015 рр. має значні можливості щодо погашення зобов'язань, проте у 2016 р. цих можливостей недостатньо, оскільки показник є меншим від нормативу і становить 0,55.

Занадто високе значення коефіцієнта абсолютної ліквідності говорить про те, що підприємство нераціонально використовує фінансові ресурси, як власні, так і позикові. При цьому низьке значення вказує на відсутність можливості покриття заборгованостей. Однак, є маловірогідною ситуація при якій всі кредитори одночасно пред'явили б підприємству свої вимоги [1].

Оскільки показник чистого оборотного капіталу має бути більшим нуля, можна стверджувати, що у 2016 р. ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго» не матиме змоги підтримувати фінансову стійкість підприємства.

За результатами проведеного аналізу можна запропонувати наступні методи удосконалення управління ліквідністю підприємства [3]:

- 1) оптимізація структури ліквідних активів;
- 2) зменшення витрат на здійснення господарської діяльності;
- 3) підвищення ефективності використання позикового капіталу;
- 4) оптимізація дебіторської заборгованості;
- 5) удосконалення виробництва та його модернізація;
- 6) зниження собівартості продукції.

Таким чином, оцінка управління ліквідністю підприємства дає змогу визначити не тільки ефективність використання оборотних коштів підприємства, а й сприяє прийняттю правильного управлінського рішення на майбутній період.

Список використаних джерел:

1. Мамонтова Н.А. Взаємозв'язок коефіцієнтів ліквідності та модель їх оптимізації: навч. посіб. / Н. А. Мамонтова. – К.: Наукові записки Національного університету «Острозька академія», 2016.
2. Гринько Т. В. Обґрунтування стратегії зниження затрат підприємства / Т. В. Гринько, К. В. Столпова. –Електронний ресурс, 2013. – С. 131–135.
3. Гринько Т. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства: логістичний аспект / Т. В. Гринько // Економіка і менеджмент 2016: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф. : у 9 т. – С. 64–66.
4. Фещенко О. П. Розрахунок показників фінансового стану господарських товариств з урахуванням нових форм фінансової звітності / О. П. Фещенко // Економіка: фінанси, грошовий обіг, кредит: ЗАО «Бизнес Микро», 2015. – С. 229–235.
5. Парасій-Вергуненко І. М. Статичний і динамічний підходи до аналізу ліквідності та платоспроможності суб'єктів господарювання: підруч. / І. М. Парасій-Вергуненко // Фінанси України. – 2017. – С. 81–95.
6. Пархоменко Т. В. Формування системи управління інноваціями на підприємстві / Т. В. Пархоменко // Зб. наук. праць: ЮНИТИ, 2014. – С. 443–450.